

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XVIII. Beatus, qui intelligit super egenum & pauperem: in die malâ
liberabit eum Dominum. Ps. 40. v. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

XVIII.

Beatus, qui intelligit super egenum & pauperem: in die mala liberabit eum Dominus. Pl. 40. v. 1.

1. **C**onsidera ex sensu accuratiorum Interpretum *Egenum* hic vocari, qui nihil habet, adeoque in extrema necessitate versatur, *Pauperem*, qui parum habet, & sic ipse quoque in necessitate versatur, sed communi. Utrumque verum ostenditur in Christo Domino nostro, quem videmus & parum habuisse & nihil: parum in vita, nihil in morte: parum in vita, quia vitam egit laboriosam in officina fabri: nihil in morte, quia demum nudus in patibulo expiravit. ut adeo nihil exaggeraret, cum diceret: *Ego vero egenus & pauper sum. Pl. 69. v. 6.* quia utrumque fuit diverso tempore. Jam igitur, ut ad propositum veniamus: ecce quis juxta Psalterem sit primo loco, *qui intelligit super egenum & pauperem*. Is est, qui dum videt Christum Dominum nostrum in vita pauperem, in morte nudum, in eo aspectu non sistit, sed ultra pregrreditur ad intelligendum hunc esse DEUM. Qui sic agit, non sensibus sed fide ducitur, & ideo Beatus dicitur: *Beati, qui non viderunt, & crediderunt. Jo. 20. v. 27.* Sed o quam pauci sunt, qui sic agunt! ut proinde idem plane voluerit hisce verbis suis exprimere David: *Beatus, qui intelligit super egenum & pauperem*, quod deinde suis Christus

expressit. *Beatus, qui non fuerit scandalizatus in me. Luc. 7. v. 31.* Scilicet erubescunt sequi Christum in profunda sui abiectione, scandalizant in eo, unde hoc accidit? quia nihil cognoscunt ultra id, quod vident non intelligunt super egenum & pauperem. non penetrant sub illa abiectione vere condi omnia bona sua. Id intelligere satage, quantum potest, quia in morte demum cognoscet profuturum sit, an non audis, quod dicit Psaltes? *Beatus, qui intelligit super egenum & pauperem: in die mala liberabit eum Dominus. Dies malus dies mortis, quis neget? Cor. 1. in die mala? Pl. 48. v. 6.* In hac, quae absolute mala dicitur, quia est plerisque hominum, ecce qui specialiter sit protegendus à Domino, qui fidelis illi extiterit ad pedes Crucis, quia nemo majorem desiderium ostendit. Beatum te, cum super manus Crucifixi dicere cum venisset poteris, te non erubuisse illum deperire etiam in tali statu.

2. Considera Christum canonicam Paupertatem, ut, cum eam in propria persona amplius profiteri non potest, postquam gloriosus in Coelum ascendit, eam saltem profiteri voluerit in aliena: & ideo liberè contestatus sit.

quoque Paupere, qui occur-
 rit, esse absconditum. *Quod uni ex
 minimis meis fecistis, mihi fecistis.* hinc
 est, quod, cum in terra existens non
 est, in se solo mendicaret, nunc in Cœ-
 lum erectus in omnibus mendicet.
 Quis igitur secundo loco is est, qui
 intelligat *super egenum & pauperem?*
 qui vult quoque Paupere, qui vel
 ad extremam, vel ad communem ne-
 cessitatem redactus sit, bene intelligit
 accersit centonibus illius miseri Chri-
 stum regi, atque hinc movetur ad suc-
 curendum, si possit, si non possit, ad
 miserendum, consolandum, respon-
 dendum benignè, uti Christo faceret.
 Quis hoc modo facit, dicitur Beatus,
 qui verum habet meritum illius vir-
 tatis singularis, quæ respicit paupe-
 res. Et quid magni meriti consequen-
 tis, si his bene facias solo instinctu
 commiserationis naturalis? actus is
 est, ad quem pertingere etiam possunt
 idololatrae. Tunc enim verò maxi-
 mum consequeris meritum, cum illis
 bene facis ex impulsu fidei jam dicto
 in ipso honorandi JESUM: quia ac-
 tus, qui non foret nisi naturalis,
 transit ad ordinem haud paulò supe-
 riorem, quam Cœlum terram superat,
 & fit supernaturalis. quæ causa est, ut
 misericordiam erga pauperes modo tam
 etiam præstita promittatur præmium
 adeo præclarum, quale est liberatio ab
 omnibus malis, quæ aliàs in morte nos
 manent. *Beatus, qui intelligit su-
 per egenum & pauperem: in die malæ li-
 berabit enim Dominus.* non quod ista
 commiseratio se solâ sufficiat ad salu-

tem: sed quia ista mala vel sunt cul-
 pa, vel poena. si sunt poena, ejusmo-
 di commiseratio delere illa potest per
 satisfactionem. *Peccata tua eleemo-
 synis redime.* Dan. 4. v. 24. Si sunt
 culpa, arcere illa potest ab homine per
 meritum, uti innocentibus accidit,
 quibus saepe gratiam conservat: *E-
 lemosina gratiam viri, quasi pupillam,
 conservabit.* Eccl. 17. v. 18. vel etiam
 illa propulsare per viam dispositionis
 congruæ, uti Poenitentibus contingit,
 quibus saepe obtinet veram in morte
 poenitentiam, verumque propositum,
 quod aliàs meriti non essent: *Pœni-
 tentibus autem dedit viam Justitiæ.*
 Eccl. 17. v. 20. Neque dicas fructus
 istos fuisse communes miserationi
 pauperum, etiam quando nemo in il-
 lis Christum agnoscebat. nam respon-
 deo fuisse quidem communes sed non
 eo gradu, quo nunc sunt.

3. Considera, quod tertio loco ille
 intelligat *super egenum & pauperem*,
 cui opus non est ab his miseris neces-
 sitates suas exponi, sed ipse de his co-
 gitat, ipse prævenit, adeo illi sunt cor-
 di. & qui sic facit, pariter Beatus di-
 citur. Vel enim nomine Pauperis hoc
 loco Christum intelligis in propria per-
 sona, prout puncto primo declaravi-
 mus: & tunc certum est te non habere
 grande meritum, cum expectas, do-
 nec Christus expressè petat opus ali-
 quod suæ gloriæ, aut gratum sibi,
 qualecunque sit, sed cum illud ipse di-
 vinas: *Mens justimeditabitur Sapien-
 tiam.* Prov. 15. v. 28. nam eò exten-
 dendus est amor, quem erga Christum
 geris,

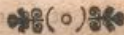
geris, ut ejus petitionem præcipias, si fieri potest, atque prævertas. sic ipse pro te fecit, quando vel in Crucis patibulo mori pro te voluit, quin ab eo quidquam postulares. *Desiderium pauperum exaudivit Dominus.* Pl. 10. v. 17. Vel nomine Pauperis Christum intelligis in persona pauperis; & tunc quoque certissimum est non in eo tuum meritum consistere, quod expectes, dum pauper suis te clamoribus fatiget. oportet tam perspicacis esse ingenij, ut ipse notare possis ejus miseras, & sublevaris: præsertim si ille fuerit tam verrecundus, ut, etsi fileat, velit intelligi. *Si negavi, quod volebant, pauperibus, non, quod petebant, sed quod volebant: & oculos vidua expectare feci.* Job. 31. v. 16. an non credis, qui in hunc modum agit, habiturum in morte mercedem merito respondentem? *In die mala liberabit eum Dominus.* de quo malo? non est, cur illud exprimere laboremus. DEUS hoc intelligit, & ideo si tu conjectare nōris, quod Christus à te pro se, tuum pro pauperibus desiderat, antequam postulet, ne dubites ipsum quoque sub vitæ exitum facili conjecturâ assecuturum, quid ab ipso desideres, etsi taceas.

4. Considera illum dici denique intelligere super egenum & pauperem, qui illorum præest necessitatibus, uti eorum Protector, Procurator, Advocatus, atque ita illorum causam sustinet non secus ac propriam: *Pater eram pauperum &c. conterebam malas inimici, & de dentibus illius auferere præ-*

dam. Job. 29. v. 16. quific agit, sine dubio beatus est dicendus, & beatus alio: quia hoc modo non solum pauperibus bene facit per seipsum, sed etiam sese opponit malo, quod illi aliunde accideret. *Auris audienti iustificabat me, eo quod liberasset pauperem vociferantem, & pupillum, cui non erat adiutor.* Job. 29. v. 11. Ecce optur Dominum tuum, uti scriptum invenimus, in se pauperem, & pauperem in suis. Si velis esse beatus, scilicet quod facere oporteat, nempe cordi habere ejus emolumenta in quocunque statu, *liberare pauperem vociferantem.* An non vides, quot injurias accipit quotidie in propria persona ab improbis, qui dedignantur humilitatem quam ipse professus est: & quot persona Mendicorum, qui illam representant? Tuarum ergo partium est descendere in arenam, ut cum pro viribus contra quoscunque defendas, certus ita te quoque ejus gratiam laboraturum, imò defensione reciproca propugnandum. *Beatus, qui intelligit super egenum & pauperem: in die mala liberabit eum Dominus.* & quid aliud est dicere, in die mala liberabit, nisi contra hostes infernales pro te in certamen descendet, ne audaces illi desperare te possint? *Liberasti me secundum multitudinem Misericordiarum vocis tui à rugientibus preparatis ad obsecram.* Ezech. 31. v. 4. & ad obsecrandum Liberatorem tam potentem necesse non est, ut in ejus gratiam omnem sensum, omnem Spiritum contendas.

Considera, quomodo non dicat
 Beatus, qui intelligit super pau-
 perem & egenum, sed qui intelligit su-
 per egenum & pauperem. nec id my-
 stico carere puta. Videri merito pos-
 se dicendum fuisse priore modo ad
 servandam gradationem. quippe si per
 Egenum intelligatur, qui in extrema
 necessitate versatur, uti initio observa-
 tum est, & per Pauperem, qui in com-
 muni, haud dubie prius accidet, ut
 parum habeat, atque adeo sit pauper,
 & tam progrediatur ulterius, ut nihil
 habeat, & sic etiam sit egenus. sed ad-
 vertere hic debes, eum, qui in extre-
 ma necessitate versatur, facilius inve-
 nire aliquem, qui succurrat, quam qui
 solum in communi versatur. & ideo
 collatitribuit nomen Beati, qui intel-
 lit non solum super egenum, sed su-
 per pauperem, bene percipiens obliga-
 tionem, quam habet, superflua ero-
 gandi pauperibus, non in eorum neces-
 sitate duntaxat extrema sed etiam com-
 muni. & hinc forsitan est, quod DEUS
 in alijs scripturae locis eodem modo
 voluerit conjungere hos voces: Pra-

cipio tibi, ut aperias manum fratri tuo
 egeno & pauperi. Deut. 15. v. 11. Ecco
 hac fuit iniquitas Sodome sororis tuae
 &c. manum egeno & pauperi non porri-
 gebat. Ezech. 16. v. 49. Egenum &
 pauperem contristantem. Ezech. 18. v.
 12. Egenum & pauperem affligebant.
 Ezech. 22. v. 9. Calumniam fecistis
 egenis, & confringitis pauperes. Amos.
 4. v. 1. & sic pluribus alijs, ut intelli-
 gas à DEO commendari non illos mi-
 seros duntaxat, qui redacti ad incitas
 nihil omnino habent, quo se susten-
 tent, Egeni, sed etiam, qui parum ha-
 bent, pauperes. quodsi ita est, quo-
 modo salutem illi consequentur, qui
 redditus suos malunt in canes & equos
 dissipare, quam dare pauperibus, nisi
 viderint eos fame emori? Ah non est
 hoc intelligere super egenum & paupe-
 rem, sed solum super egenum. & tamen
 Christus sub utroque later: unde hoc
 quoque sensu exclamat, ne quis
 ignoret: Ego verò egenus
 & pauper sum.

XIX.

Noli vinci à malo, sed vince in bono malum. Rom. 12. v. 21.

Considera illum vinci ab alio,
 quem alter ad se trahit. unde
 dicitur à magnete vinci ferrum, & non
 ferrum à magnete, quia ferrum se tra-
 hi patitur à magnete, & non vice ver-
 sa. quo posito en primum sensum ver-

borum Apostoli: *Noli vinci à malo,
 sed vince in bono malum.* Sensus est,
 non esse permittendum, ut inimicus
 te trahat ad patrandum, quod non
 convenit, sed ut trahas inimicum ad
 id faciendum; quod oportet. sic eum
 vincis.